

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

38. Rumorum confictor: Expressus ex Theophrasto & alijs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

iam porticu leatam merid in tribunal excelsum Mercurius excipiebat, præst) erat fortuna totum abundantam copiosa, & tres Parca aurea pensa torquentes.

Notavi etiam in porticu gregem cutoresum, cum magistro se exercentem: præterea grande armarium in angulo vidi, in cuius ædícula erant lares argentei positi, Venerisque signum marmoreum, & pixis aurea non pusilla, in qua barbam ipsius candidam esse dicebant.

Ego interrogare atriensem cœpi, quas in medica picturas haberent, Iliada, & Odysseam, inquit.

Iam ad triclinium veneramus, in cuius parte prima præcurator rationes accipiebat, & quod præcipue miratus sum, in postibus triclinij fascies erant cum securibus fixi, quorum unam embolum navis æneum finiebat, in quo erat scriptum; *G. Pompeio Trimalcioni, viro augustali, Cinnamum dispensator.*

Sub eodem titulo etiam lucetna bilychnis de camera pendebat, & duæ tabulæ in vitroque poste defixæ: quarum altera, si bene memini, hoc habebat inscriptum. *III. prid. Kalend. Ianuar. G. noster foras coenat:* altera Luna cursum, stellarumque imagines pictas, & qui dies boni, quique incommodi essent, distinguente ulla notabantur.

De huius descriptionis interpretatione alibi dixi.

R V S T I C V S.

Expressus ex Theophrasto, Cicerone, & cæteris.

Descriptio XXXVII.

A Nimadvertite quælo, hominis, vel potius pecudis stuporem, & rusticitatem: ut est hirta barba, neglecto capillo, colore fusco, nigris dentibus, ab imis unguibus ad verticem usque stipe. Æthiops.

Par corpori vestis, horrida scilicet, & inculta, quæ stictæ adeo plerumque artus tegit, ut nudet inuerecundè. Calceos habet pede ampliores, quibus ipse non tam ambulat, quam narat: eosdem interdum clavis suffigit, & ingenti strepitu quatit pavementum. Loquitur interim contenta voce, quasi surdis sanat, aut celeuma nauticum urgeat, amicis

necessariisque parum fudit, de rebus maximis ad famulos refert: & si comitijs interfuerit, quæcumque ibi gesta fuerint, rusticis operis narrat: illis ad singula, ut faciunt cicopes acclamantibus, ipse nihil eorum, quæ cæteri digna admiratione iudicât: quinimò vnguenta non suavis fragare thymo, & barbaram fistulam cytharæ præstare dicitur.

Si bos, aut asinus, aut hircus occurrerit, homo gradum sistere, admirari, contemplari, quasi in alium orbem raptus.

Quid quod domi etiam si ipse sit locuples, nihil lautum, nihil elegans, nihil exquisitum, ne magno perè quidem præter præposteram gulæ voracitatem, sumptuosum: torcum a nullo, maximi calices, & hi Placentini; extracta mensa, non cochylis aut piscibus, sed aulta carne subtrahenda, serui sordidati ministrant, & ij plerumque Æthiopes, quibus nolles per mediam noctem in bultuarijs occurrere: ille interim infercit se cibo, & in laxiora pocula ingurgitat, dein potulentus, vel iacet in Græci vini fœtore stertens, vel si quando concinnior fuerit, saltat, & canit intempestivè molestus omnibus: mox canem ad se vocat, & apprehenso blandientis rostro, fidam inquit bellam, dominum, & domum, & inquilinos omnes custodit.

Vbi cubitum discesserit, si de aratro, aut falce aut cophino, quem fortè vicinis utendum dederat, somnariit, in tempesta nocte mentionem eorum faciet, nec ullam partem capiet quietis. Tum si visum fuerit, molam versabit cum ancilla, cum eadem quicquid in buccam, garruens, & si quid è promptuaria cella deprompserit, decerptum inde frustum vorabit, cauens ne pistrin hoc resciscat. Ad summum, est omnis vitæ civilis, & humanitatis ignarus.

R V M O R V M C O N F I C T O R.

Expressus ex Theophrasto, & alijs.

Descriptio XXXVIII.

Chamæleontes vento pasci miramini quin potius rumigerulam suspicite, ut totus ex ventis conflatus est. Hic parulis auribus rumusclos omnes excipit, & ad ser-

XXX 2 mones

mones colligendos, fingendos, confarcinandos: totus excubat, non curat, an vxor, an liberi domi egeant, an in balneis vestes amittat, an dum in porticu pedestres, naualesque pugnas narrat, vadimonio citatus non respondeat: aut dum munitissimas vrbes verbis capit, cœna illi interim excidat: præ insana fingendi, & gartendi dulcedine negligit omnia. Quæ porticus, quæ officina, quæ fori pars, quam non centies quotidie suis passibus terat atque hic obuiâ amicis factus, statim mutato vultu suauiter tenidet; & Quid noui (inquit) bellissimum caput?

Antequam rogatus alter respondeat, pergiti Nihilne noui dicitur, nihilne audiisti? veni igitur, veni, & affer sitientes aures, ego te sicut video, nouarum rerum epulis hodie sum excepturus. Tum incipit narrare, rediisse naues ex India recentes, admirabile prorsus esse regionis ingenium: illic spargi faccarum, vt apud nos, niues: placentas in summis arboribus crescere; lepores esse magnitudinis luporum; Regis Mogoris mortuam simiam, cuius vel solum dentem centenis aureorum millibus aestimaret: Turcarum copias à Persis esse deletas: magnum Sophi Christianæ religionis institutum suscepisse: super ea re legatos misisse ad summum Pontificem: fore, vt Romæ, vel Parisijs intra paucos dies salutari lauacro tingatur.

Quod si quis dicat: Tu autem his credis? imò rem bonis authoribus deferri asseuerat, tumorem crebescere, omnium sensus mirificè congruere: si pergas authores huius rumoris inquirere, aut Asterij tibi puerum, aut Lycopenem è prælio nuper reuersum, aut Pelysperchontem, ad summum nominabit eos, quos nosse minimè possis. Postquam narrauerit omnia, si hominem incœpnatum valere iubeas, nihil illo tristius, sin tu inuitaris eomiter ad cœnam, quoties inter pocula exclamabit; O miserum Turcam! ô latos nuntios! Numquid meritò suauissimas epulas aurius tuis me patre dixeram? tu verò tacitus hoc tecum habeto: mox egrediens ad ciuium vnum,

quemque accurrit, vt ei
narret omnia.

✠✠

SIMVLATOR.

Expressus ex Theophrasto, Cornelio Tacito, & Poëtis comicis.

Descriptio. XXXIX.

Simulator talis est, qualem difficillimè capias, nisi fueris idem. Hominem dices vulpeculam habere sub pectore, ita solet, varium, versatile, multiplex ad omnia fingit ingenium: sæuè blanditur, blandè sæuit, dominatur superbe, seruit humiliter, facie tamen est nonnunquam liberali, latis & illustribus oculis, ore facundo, sermone ciuili, veste speciosa, ad omnem rationem humanitatis, vt videtur, compositus. Hic si tecum congregiatur, subridens, semiuoculus franget, verba concidet, siue natura, siue assuetudine suspensa semper, & obscura: quod si ad ingenium ais accedat, & sensus suos de industria tegere nitatur, non iam sensa, sed mera loquentur ænigmata. Non credo, non puto, obstupesco, non ita intellexi, ahius eram ab illo: Porro, si quid agit, id vehementer occultat, & cum transactum fuerit, se adhuc deliberare dicit. Quicquid audierit, videri vult animum non aduertisse, quicquid flagrantissimè cupierit, specie recusantis dissimulabit se velle: si forte magistratus, aut dignitas, aut honor aliquis à popularibus, & socijs deferatur, modestissime differet solam Heroum mentem tantæ molis capacem: se in partem oneris publici aliquando vocatum, experiendo didicisse, quam arduum, quam laboriosum esset, rempublice gerere. Proin in cœru, tot illustribus viris subnixo, ad alium deferant, qui sit autoritate grauior, & vsu peritior. Hic, dictum bene, exclamat aliquis: alium igitur quæramus: Vulpes vehementi dolore æstuat, & in ipso doloris æstu fugit hilaritatem. Quid cum tuis opibus inhiat, & prædam quærit: superbas fores matutinus saluator obfidebit, arrogantium mediastinorum fastus perferet, famem, moram, & bilem impotentissimas dominas deuorabit, vt tantisper alloquatur quem cupit fallere, nec centesimam passus repulsam desisteret, aut de præda desperabit. Cum insinuatus fuerit, nullum sibi ministerium non honestum putabit: dicitur non plus commouebitur.

Quam